

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1082
Toplantı Tarihi/Sayısı : 15.2.2023/32
Karar Numarası : 2023/168
Başvuran : O.Z.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Seydişehir T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın dilekçe hakkının kullandırılmadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda başvuran özetle:

a. Kurumdaki personellerle yaşadığı sorunlara ilişkin olarak Ceza İnfaz Kurumu Savcısına yazdığı dilekçelerine çıkış yapılmadığını,

b. Kurumumuza yazmış olduğu dilekçesinin kaybedildiğini,

c. Başsavcılığa yazdığı dilekçesinin akıbetini sorduğunda Savcının masasına bırakıldığının söylendiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Seydişehir T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 12.08.2022 tarihli yazılı görüşte özetle:

a. Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklulardan Ceza İnfaz Kurumu Savcısı ile görüşme talepli dilekçelerinin alınıp Savcının odasına konularak, Savcının incelemesinden sonra taleplerine ilişkin belirli günlerde dilekçe sahibi hükümlü ve tutuklularla görüşme yapıldığı,

b. Başvuranın Kurum personeli tarafından tehdit edildiği hususları ile ilgili olarak Ceza İnfaz Kurumu Savcısıyla 11.08.2022 tarihinde görüşürüldüğü,

c. Savcı ile görüşme yaptığına dair dilekçesinin üstüne "Bilgi aldım." yazarak imzaladığı ifade edilmektedir.

4. Başvuran 04.10.2022 tarihinde alınan yazılı görüşünde özetle:

a. Kurum tarafından gönderilen cevap yazısında ifade edilenlerin gerçeği yansıtmadığını,

b. Kurum personelinin görevini iyi bir şekilde yerine getirmediğini, dolayısıyla dilekçe hakkının kullandırılmasına ilişkin olarak hazırladıkları tutanakların da gerçeği yansıtamayacağını ifade etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun: "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan

kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesinin birinci fıkrasına göre: "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde belirtilen görev kapsamında başvuranın, dilekçe hakkına ilişkin iddia ve talepleri konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

9. "Her mahpusa, kendine yönelik muameleye ilişkin hiçbir içerik sansürü olmaksızın, merkezi hapisane idaresine ve inceleme veya giderim yetkisi ile donatılmış olanlar dahil, adli ya da diğer yetkili mercilere talep ya da şikâyetle bulunma izni verilir." (*Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kurallar, Kural 56*).

10. Somut başvuruda, başvuranın, dilekçelerinin ilgili makamlara ulaştırılmadığı iddialarına karşılık olarak muhatap Kurum, başvuranın dilekçeleri ile ilgili olarak gerekli işlemlerin yapıldığını ifade etmektedir.

11. Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının "Dilekçe hakkı" başlıklı 74'üncü maddesi uyarınca: "*Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu, gecikmeksizin dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.*"

12. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 56'ncı maddesinin 2'nci fıkrasına göre: "*Hükümlüye, kurum en üst amirine veya görevlendirdiği bir personele, talep veya şikâyetlerini her gün bildirme olanağı tanınır. Talep veya şikâyetler, ilgisine veya konusuna göre yargı mercilerine veya diğer yetkili makamlara iletilir. Talep veya şikâyet konusu başvurunun sonucu hakkında hükümlü, geciktirilmeden bilgilendirilir.*"

13. Başvuran her ne kadar dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmemiş olduğunu iddia etmiş olsa da muhatap Kurum tarafından gönderilen belgelerden; başvuranın Kurum tabibi, Kurum psikoloğu ve diğer personel hakkında Ceza İnfaz Kurumu savcılığına yazmış olduğu şikâyet dilekçeleri üzerine Kurum Savcısıyla görüşürüldüğü, yazmış olduğu dilekçelerin çıkış numaralarının kendisine verildiği, talep ve şikâyetleri konusunda bilgi aldığını ifade eden yazının başvuran tarafından yazılıp imzalandığı, dolayısıyla dilekçe hakkının kullandırılmadığına yönelik iddialarının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.

14. Sonuç olarak; yukarıda açıklanan nedenlerle 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in ilgili maddeleri kapsamında başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle "**kabul edilmez**" olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 15.02.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye